

Mtu tajiri na mkulima

– Hadithi toka Moroko

Hapo zamani za kale, katikati ya jangwa kubwa na tulivu, kulikuwa na mji mdogo wa kiarabu. Katikati ya mji kulikuwa na soko. Sehemu kubwa ambayo watu wanakutana kuuza na kununua bidhaa mbalimbali. Soko lilikuwa na maelfu ya mitaa na vichochoro vyembamba. Katika kila uchochoro kulikuwa na maelfu ya maduka ya kupendeza unayoweza nunua kila kitu kati ya mbingu na dunia.

For lenge lenge siden, langt langt borte, midt i en stor og stille ørken, var det en liten arabisk by. Midt i byen var det en basar – en stor markedsplass der folk samlet seg for å handle. Basaren hadde tusenvis av trange gater og smug. I hvert eneste smug og hvert eneste hjørne var det tusenvis av fargerike butikker der man kunne kjøpe alt mellom himmel og jord.

Katikati ya umati wa watu, kulikuwa na mtu tajiri ambae siku moja alikuwa matembezini. Alikuwa amevalia nguo nzuri za bei ghali, kanzu ndefu ya hariri toka China, mkufu wa dhahabu kutoka Uajemi (Peshia), na pete ya alimasi kutoka India. Yule tajiri alikuwa anatembea kama tausi, pua yake ikiwa juu hewani na kifua amekinyanyua, huku kanzu yake ndefu ikiburuzika ardhini.

“Jihadhari, jihadhari!” kulikuwa na mtu ana payuka (kuongea kwa sauti kubwa). Ghafla mtu tajiri alimuona mkulima masikini anaekuja kwa kasi kuelekea mahali alipo. Mkulima alikuwa amevalia nguo chafu na kuukuu (zamani). Mgongoni alikuwa na mzigo mkubwa mzito wa kuni. Mkulima alikuwa anatembea huku akiwa ameinamisha mgongo, hakuweza kuona watu mbele yake. Iliasije kugongana na mtu alikuwa akipayuka /akisema “jihadhari, jihadhari”. Watu wote walijihadhari na kumpisha isipokuwa mtu yule tajiri. “Kwanini mimi nimpishe mkulima alie masikini akiwa na nguo zilizo haribika /chakaa?” alikuwa anafikiria mtu tajiri huku akiwa amesimama njiani.

Her inne i folkemengden var det en rik mann som gikk tur. Han hadde på seg fine og dyre klær; en lang silkekåpe fra Kina, gullkjede fra Persia, og diamantring fra India. Den rike mannen gikk som en påfugl, med nesa høyt i været og hevet bryst, mens han lot den lange kåpen dras langs bakken.

«Pass deg, pass deg!» Plutselig så mannen en fattig bonde som kom raskt mot han. Bonden hadde på seg møkkete og slitte klær. På ryggen bar han en stor og tung bunt med fyringsved. Bonden gikk med bøyd rygg og kunne ikke se folk foran seg. Så for å ikke komme bort i noen ropte han: «Pass deg, pass deg!» Alle folk flyttet seg, bortsett fra den rike mannen. «Hvorfor skal jeg flytte meg for en fattig bonde med ødelagte klær?» tenkte rikmannen og stod i veien.

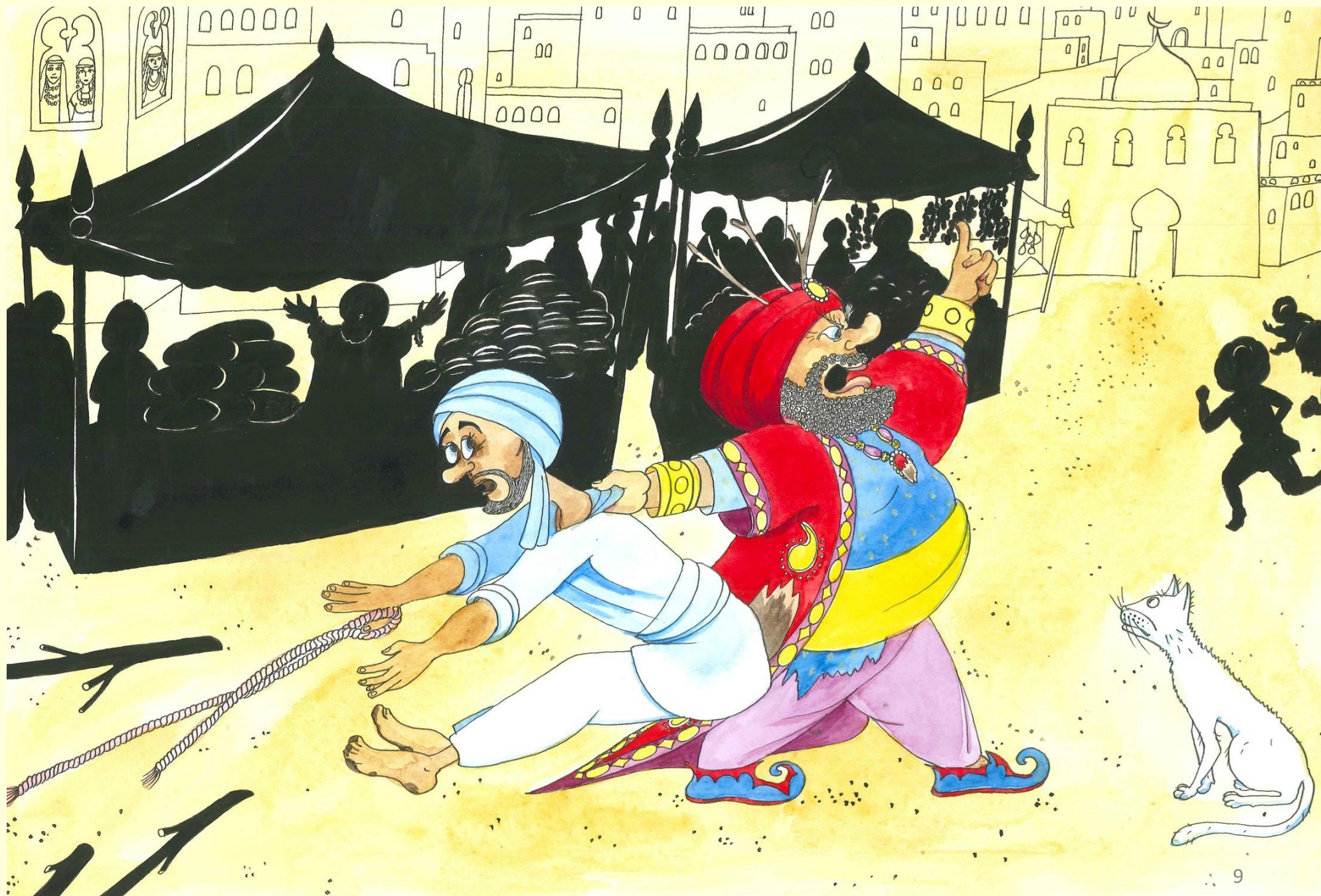
Ghafla mkulima akagongana na mtu tajiri. Tajiri alianguka chini na kuangukiwa na mzigo wa kuni.
Mtu tajiri nguo zake zililowana matope na kuharibika.

Plutselig krasjet bonden med den rike mannen. Rikmannen falt ned og ved-bunten falt over ham. Han ble dynket ned i gjørme og de fine klærne hans ble ødelagt.

“Hii utalipa wewe!” alisema kwa hasira mtu tajiri. (nifuate!) Mtu tajiri alimshika kola mkulima na kwenda nae kwa hakimu wa jiji.

Dette skal du betale for!» skrek den rike mannen sint. «Bli med meg!» Rikmannen tok tak i bondens krage og dro ham med seg til byens dommer.

Mahakamani alieleza mtu tajiri kuwa alikuwa anazunguka sokoni hakisikia mtu akisema chochote, mpaka mkulima alipomgonga, bila ya kumtahadharisha. “Mkulima ameharibu nguo zangu kwa kukusudia” alisema yule mtu tajiri. “lakini kwa nini mkulima afanye hivyo?” aliuliza hakimu. “mkulima alikuwa na wivu kwa sababu mimi nina nguo nzuri kuliko yeye” alijibu mtu tajiri. Kisha, hakimu akamuuliza mkulima: “kwa nini umeharibu nguo za mtu tajiri?” Mkulima alikaa kimya mithili ya maji ya mtungini na hakusema neno hata moja. “husikii? Kwa nini umeharibu nguo za mtu tajiri?” aliuliza tena hakimu. Mkulima hakujibu kitu. “Nina rudia tena: kwa nini umeharibu nguo za mtu huyu tajiri?” alisema hakimu kwa sauti ya juu huku akiwa amekasirika. Lakini mkulima aliendelea kuwa kimya bila ya kutoa sauti hata kidogo. Hakimu akamgeukia mtu tajiri na kwa hasira “huoni kuwa mkulima hawezi kusema? Unawezaje kudai tahadhari toka kwa mtu asie weza kusema?” alisema hakimu.

I retten fortalte den rike mannen at han gikk rundt på basaren og hørte ingen ting da bonden kom mot han, fordi bonden ikke varslet han. «Bonden ødela mine klær med vilje,» sa den rike mannen. «Hvorfor skulle bonden gjøre noe slikt?» spurte dommeren. «Fordi bonden var sjalu på meg som har finere klær enn ham,» svarte rikmannen.

Deretter spurte dommeren bonden: «Hvorfor ødela du klærne til den rike mannen?» Bonden stod musestille og sa ikke ett eneste ord. «Hørte du ikke? Hvorfor ødela du klærne til den rike mannen?» gjentok dommeren. Bonden sa fortsatt ingenting. «Jeg gjentar: hvorfor ødela du klærne til den rike mannen?» sa dommeren. Men fortsatt kom det ikke et eneste pip fra bonden.

“aaa.. anaweza kuongea. mimi najua huyu anaweza kuongea!! Mimi nimemsikia. Alisema kwa sauti: Jihadhari jihadhari!! mara nyingi!” ali jibu yule mtu tajiri bila ya kufikiria.

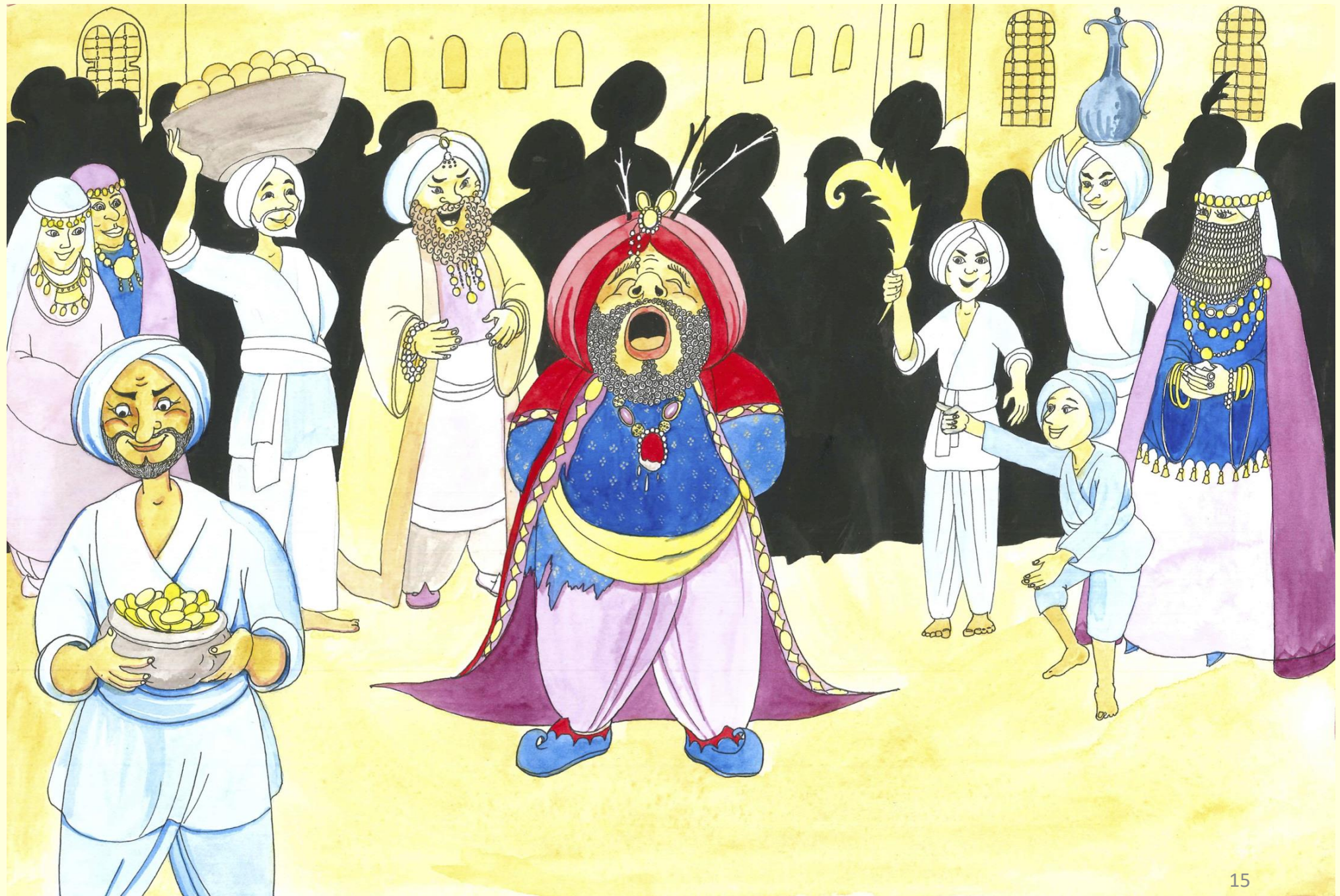
Da sa dommeren til den rike mannen: «Ser du ikke at bonden er stum? Hvordan kan du kreve fra en som ikke kan snakke at han skal varsle deg?» sa dommeren.

«Åh jo!!! Jo! Han kan snakke!! Jeg vet at han kan snakke!! Jeg hørte ham. Han ropte høyt: Pass deg!! Pass deg!! Mange ganger!», svarte den rike mannen uten å tenke.

Hakimu akamuadhibu mtu tajiri kwa kudanganya. Alitakiwa kulipa sarafu za dhahabu 1000 kwa mkulima na pia atatakiwa kusimama mbele ya umati wote sokoni na kusema:
Mimi nilikuwa mbinafsi na siku taka kugawana na wengine
Hivyo nikaanguka chini kwenye matope na kuharibu nguo zangu nzuri za gharama.

Dommeren straffet den rike mannen for å ha løyet. Han måtte betale 1000 gullmynter til bonden og i tillegg måtte han stå på torget foran alle folk på basaren og rope: «Jeg var sjølgod og ville ikke dele. Derfor falt jeg ned i søla og ødela min fine og kostbare klede». Og snipp snapp snute, så var eventyret ute.

Illustratør: Svetlana Voronkova

Se flere fortellinger på morsmal.no